

BER, KRŠUNĀG. 266. RAGH. 16, 64. वीणा^० Spr. 3991. KATHĀS. 49, 50. वेणु^० PAÑĀR. 3, 3, 24. RĀGA-TAR. 3, 464. स्वाङ्गे पीठे च Spr. 4462. RĀGA-TAR. 3, 417. — 4) n. (hier und da auch m.) ein musikalisches Instrument AK. 1, 1, 2, 5. H. 286. HALĀJ. 1, 93. सस्वर्नुर्द्ववाद्यानि R. GORR. 1, 50, 20. 5, 13, 1. वाद्यानि चित्राण्यपि वादयेत SUÇR. 2, 239, 5. °वादक BHĀG. P. 10, 83, 43. KATHĀS. 18, 404. °शब्द PĀÑKAT. 129, 15. masc. R. 2, 81, 2. MĀRK. P. 66, 26. 128, 14. — Vgl. एकावाद्या, उद्दकावाद्य, जल^०, पर्ण^०, ब्रह्म^०, मङ्गल^०, मुख^०, वंशि^०.

वाद्यक = वाद्य 3) BHĀG. P. 10, 12, 34.

वाद्यधर m. Musikanter BHĀG. P. 10, 12, 34.

वाद्यभाण्ड n. ein musikalisches Instrument H. an. 3, 558. MED. r. 139.

1. 74. °मुख AK. 3, 4, 23, 188. HALĀJ. 3, 72.

वाद्यमण्ड m. Gerstenscheim fehlerhaft für वाद्य^० MAD. in NIGH. PR. ÇĀRṆG. SĀMĪ. 2, 2, 118.

वाद्यक die richtigere Schreibart für 2. वाद्यक; s. u. वद्यक 3).

वाँधव n. nom. abstr. von वधू gaṇa उद्गात्रादि zu P. 5, 1, 129.

वाँधवक n. (संज्ञायाम्) von वधू gaṇa कुलालादि zu P. 4, 3, 118.

वाधावत m. patron. v. l. für वातावत Ind. St. 1, 215, N. 1. 2, 293, N. 1.

वाधुक्र (von वधू) n. das Heirathen, Heimführen eines Weibes TRIK. 2, 7, 30.

वाधुल m. N. pr. eines Mannes SĀMĪ. K. 183, a, 10.

वाधून m. N. pr. eines Lehrers Ind. St. 1, 82.

वाँधूय (von वधू) adj. hochzeitlich, n. Hochzeitskleid, das dem Brahmanen geschenkt wird; bald wird das des Bräutigams, bald ein Kleid oder Kopftuch der Braut verstanden (vgl. Comm. zu ÇĀÑKH. GṆH. 1, 14):

वाधूयं वातो वधश्च वस्त्रम् AV. 14, 2, 41. fg. सूर्या यो ब्रह्मा विद्यात्स इद्वा-
धूमहेति RV. 10, 83, 34 (vgl. सूर्याविदे वधूवस्त्रं द्यात् ÂÇV. GṆH. 1, 8, 12).
KĀUÇ. 77. 79.

वाधूल m. N. pr. eines Mannes HALL 112. — Vgl. वाधिल.

वाधूलेय m. patron.: कटकवाधूलेयाः gaṇa कार्तिकोदपादि zu P. 6, 2, 37.

वाधिल m. patron. ÂÇV. ÇR. 12, 10, 10. — Vgl. वाधूल.

वाधिय (!) m. patron. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 53, 7.

वाधीणस m. Nashorn H. 1287. HALĀJ. 2, 72. आत्मनो मरणे यतो वा-
धीणस (नस ed. Calc.) इव द्विपः (द्विजः v. l.) MBH. 8, 3324. वाधीणसस्य
मातेन तृतिर्द्वादशवार्षिको (पितृणाम्) 13, 4248. MĀRK. P. 32, 7. वराहवा-
धीणसकान् R. ed. Bomb. 5, 11, 16. NILAK. zu MBH. 8, 3324: वाधीणसः
मेपविशेषः यस्य नासापुटयोर्वध्रीसदृशं चर्म भवति । द्विपः द्वाभ्यां वक्त्रकर्णा-
भ्यां पिवतीति । द्विज इति पठे कृष्णमीवो रक्तशिराः श्वेतपक्षो विहंगमः
स वै वाधीणसः प्रोक्ता याज्ञिकैः पितृकर्मणीति प्राञ्चः; derselbe zu 13,
4248: वाधीणसः वध्या स्यूतनासिका महेतः । पत्तिविशेषो ऽजविशेषश्चे-
त्यन्ये; Comm. zu R. 5, 11, 16: वाधीणसः पत्तिविशेषः कृष्णमीवो रक्तशि-
राः श्वेतपक्षो विहंगमः । स वै वाधीणसः प्रोक्त इति विजुधर्मैः । कृगवि-
शेषो वा । त्रिःपिबं त्विन्द्रियलीणं श्वेतं वृद्धप्रज्ञापतिम् (lies वृद्धमज्ञापतिम्
wie KULL. zu M. 3, 271) । वाधीणसं च तं प्राङ्गुर्याज्ञिकाः श्राद्धकर्मणीति स्मृ-
तेः ॥ मुखकर्णौ च पानसमये जलं स्पृशति यस्य स त्रिःपिबः ॥ — Vgl. वा-
धीणिस, वाधीनिस.

वाँध्यय m. patron. von वध्यश्च RV. 10, 69, 5. ÂÇV. ÇR. 12, 10, 12. Nir. 8, 22.

1. वान (von 2. वा) n. 1) das Wehen (गति) TRIK. 3, 3, 260. H. an. 2, 285. MED. n. 20. VAIĞ. beim Schol. zu NALOD. 2, 26. — 2) Geruch, Wohl-

geruch H. an. VAIĞ. — 3) Fluth H. an.

2. वान (partic. von 3. वा) 1) adj. eingetrocknet, trocken; n. getrock-
nete Frucht AK. 2, 4, 1, 15. TRIK. 3, 3, 260. H. 1130. an. 2, 151. 285. MED.
n. 20. HALĀJ. 2, 34. VAIĞ. beim Schol. zu NALOD. 2, 26. आनन ein trock-
ner Mund NALOD. 2, 26. — 2) n. = गोतीरुं तवतीरुं RĀGĀN. im ÇKDR.
— Vgl. घ्न^० 2).

3. वान (von 3. वा) n. 1) das Weben TRIK. 3, 3, 260. H. an. 2, 285. MED.
n. 20. SĀJ. zu RV. 2, 3, 6. सूचीवानकर्मणि (सूचीकर्मन् beim Schol. zu
BHĀG. P. 10, 43, 36) unter den 64 Künsten Verz. d. Oxf. H. 217, a, 8
(ebend. 11 liest der Schol. zu BHĀG. P. बाण st. वान). — 2) Geflecht,
Matte TRIK. H. an. MED. — Vgl. तनु^०.

4. वान (von 1. वन) n. ein dichter Wald NALOD. 3, 6. H. 91. Schol.

5. वान n. ein unterirdischer Gang, Mine H. an. 2, 285. Vielleicht
bildlich vom Blumenkelch in der Stelle पुष्पवानकलस्त्वनाः (धमराः) R.
GORR. 2, 36, 13.

वानकौशाम्बेय्य adj. von वन + कौशाम्बी gaṇa नद्यादि zu P. 4, 2, 97.
°कौशाम्बेय्य v. l.

वानदण्ड (3. वान + दण्ड) m. Webstuhl H. 913.

वानप्रस्थ 1) m. (von वनप्रस्थ) ein Brahmane im dritten Lebenssta-
dium, wenn er sein Haus aufgegeben hat und in den Wald gezogen ist;
Einsiedler AK. 2, 7, 3. TRIK. 2, 7, 2. 3, 3, 198. H. 807. 809. an. 4, 134.
MED. th. 29. HALĀJ. 2, 239. Ind. St. 2, 287. M. 6, 87. JĀGĀN. 2, 137. 3, 4, 5.
KĀṆ. 6, 2, 2. MBH. 1, 7683. R. 2, 64, 22. R. GORR. 2, 32, 26. NṆS. TĀP. UP.
in Ind. St. 9, 121. Verz. d. Oxf. H. 8, a, 39. 83, a, 32. 83, b, 37. 269, a, 7.
VP. 293. BHĀG. P. 7, 12, 16. fg. MĀRK. P. 28, 23. 119, 17. 133, 8. PAÑĀR.
1, 10, 80. — 2) m. Bassia latifolia AK. 2, 4, 2, 8. TRIK. 3, 3, 198. H. an.
MED. Butea frondosa Roxb. H. an. RATNAM. 44. — 3) adj. (von वानप्र-
स्थ 1) zum Einsiedler in Beziehung stehend, ihn betreffend; m. (mit Er-
gänzung von आश्रम) das dritte Lebensstadium eines Brahmanen, das
Leben im Walde: वन MED. m. 39. विधि HARIV. 7983. R. 3, 18, 31. MBH.
12, 2325. MĀRK. P. 16, 3. 44, 38. 133, 11. — Hier und da fälschlich वाण^०
geschrieben.

वानमत्तर m. pl. Bez. einer Klasse von Göttern bei den Ġaina, =
व्यत्तर H. 91. Schol.; vgl. WEBER, BUAGAVAT 2, 139. fgg.

वानर 1) m. Affe AK. 2, 3, 3. H. 1292. HALĀJ. 2, 76. M. 1, 39. 11, 135.
JĀGĀN. 3, 277. MBH. 1, 2571. 3, 12244. 9, 202. R. 1, 1, 57. 16, 18. 2, 34, 28.
33, 33. SUÇR. 1, 202, 17. 333, 18. VARĀH. BṆH. S. 68, 104. 86, 28. 42. Spr.
(II) 107. BHĀG. P. 5, 13, 17. 14, 30. PAÑKAT. 203, 3. Çākjamuni als Affe
in einer früheren Geburt Vjāpi beim Schol. zu H. 233. am Ende eines
adj. comp. (f. घ्रा) R. 6, 19, 53; vgl. निर्वानर. — 2) f. 3) a) Aeffin MBH. 3,
15935. R. 1, 16, 6. R. GORR. 1, 20, 13. 4, 19, 4. 20, 1. KATHĀS. 123, 60. PAÑ-
KAT. 206, 15. — b) Carpopogon pruriens Roxb. ÇABDAR. im ÇKDR. ÇĀRṆG.
PADDH. 3, 2, 17. — 3) (von वानर 1.) adj. (f. 3) den Affen gehörig, ihnen
eigen u. s. w.: वपुस् MBH. 3, 11168. 12, 1067. योनि 13, 411. सेना R. 5, 1,
14. 46, 7. 6, 1, 6. 2, 26.

वानरकेतन adj. einen Affen zum Erkennungszeichen habend; m. Bein.
Arḡuna's (des Pāṇḍuiden) MBH. 14, 2430. 2466.

1. वानरकेतु m. Affenbanner MBH. 3, 4815. वानरराज ed. Bomb.